

Den norske drømmen

Taler

Jens Stoltenberg

Dato

1 januar 2006

Sted

NRK radio og fjernsyn og TV2

- 1 "Alle barn fortjener å vinne", skriver Roy Jacobsen i en novelle. Det handler om den sterke gleden ved å lykkes med noe.

5 Ved inngangen til året er det ikke bare barn som drømmer om å bli prinsessen, stjernen, eller kanskje i år: olympisk mester. Alle har vi muligheter til å oppleve små eller store seire ved at vår innsats blir sett og anerkjent.

Vi kan vinne over oss selv eller over et ytre hinder, - i skolegang eller arbeidsliv.

- 10 I år vil flere titusener gå fra arbeidsløshet til arbeid. Andre titusener vil få ny jobb. For mange blir dette en seier. Seieren kan også være å komme tilbake etter sykdom. Eller arbeide seg ut av økonomiske problemer. Å komme ut av sorgen. Det å lykkes betyr så mye forskjellig.

- 15 Alle ønsker seg NOE. Og alle fortjener å lykkes i NOE de ønsker seg. Det å lykkes kan også være i forholdet til sine nærmeste.

- 20 Det var da jeg selv fikk barn det gikk helt opp for meg hvor viktig det er at noen trenger deg. Å ha ansvar for et lite barn gjorde at jeg følte meg mer verdifull. Å være mer verdifull gjorde meg lykkelig.

Slik kan man også oppleve det når en venn eller kjæreste trenger en. Kanskje finnes det ikke noen bedre følelse: å kjenne at noen trenger deg.

- 25 Mange legger planer nå i høytiden - og drømmer store og små drømmer. Og mulighetene for å virkeliggjøre drømmene er kanskje større i Norge enn i noe annet land. Våre sterke fellesskap gir hver enkelt av oss større muligheter til å søke lykken. Det er det som er blitt den norske drømmen - at flere har mange muligheter.

For meg går den drømmen gjennom fellesskapet. Det kan være de små fellesskap, i nabolaget, idrettslaget eller på arbeidet; og det kan være gjennom de store fellesskap, som vi alle er med i. I nasjonen. Og i verdenssamfunnet.

35

Vi har hatt en debatt de senere år om det er blitt et kaldere samfunn, om det er blitt et hardere arbeidsliv? Om det er blitt kaldere i skyggene? Noen opplever det nok slik. Det må vi snu.

40 Alle har vi rettigheter.

Alle har vi plikter.

Alle kan vi bidra.

45

Det er slik vi ønsker å skape dette samfunnet - slik at flest mulig av oss kan drømme store og små drømmer - og si hvorfor ikke? Det er dette som er de store spørsmål.

50 Å gi rom for drømmene våre og gi mulighet for at vi kan gjøre dem om til virkelighet. Vi har kommet langt i denne retning i Norge, og vi skal lengre, år for år. Flest mulig skal få utfolde sine ønsker og drømmer. Ta i bruk de evner og anlegg vi har alle sammen. Da får vi mangfold i fellesskapet. Det er dette som er meningen med fellesskapet. At det gir mer rom og vekstmuligheter for oss alle.

55

Vi må gjøre mer for at de som kommer for å bo i landet vårt lærer språk og samfunnsforståelse. Det beriker oss når de som er nye i landet tar del i og utvider vår kultur. Det må skje med respekt for at alle har like rettigheter. Dette gjelder ikke minst for kvinnene.

60

Vi ser mange tegn til at særlig annen generasjon av nordmenn med utenlandsk opprinnelse gjør seg sterkere gjeldende i samfunnet som ledere og forbilder. Ved Lørenskog videregående skole var det i fjor to elever med innvandrerbakgrunn som fikk de beste resultatene.

65

Disse to - Farianne Rochan med iransk bakgrunn, og Zaheer Ahmad med pakistansk bakgrunn - studerer i dag medisin i Oslo. De er der gjennom egen kraft og vilje - og den plattformen som fellesskapet gir dem. De er også bildet av

70 den norske drømmen.

Drømmen handler også om å gi mennesker muligheter for en ny start i livet. At det nettopp ikke blir kaldere i skyggene, men at skyggene forsvinner i lyset og varmen. Mange gjør allerede en viktig innsats for å bygge veier inn til fellesskapet, som Blå Kors som driver arbeidstrening. Kirkens Bymisjon med sin "Lys i Mørket"-aksjon. - og Holmestrand kommune som inviterer alle nyankomne flyktningebarn til å være med i idrettslaget. Titusener av frivillige bidrar.

80 I fjor startet bostedsløse i Oslo magasinet =Oslo. Det selges på gata av de bostedsløse. Det koster 40 kroner, den som selger det kan beholde halvparten selv. Den første utgaven av magasinet solgte 70.000 eksemplarer. Mange mennesker trengs for å lage magasinet, og for å selge det. Gjennom dét har mange skaffet seg en egen inntekt.

85 Snakk om å lykkes.

Theodor Kittelsen er kunstneren som levendegjorde drømmen og håpet i bildet "Soria Moria slott". For meg er gutten i bildet Norge, og slottet er mulighetene. 90 Og husk: Gutten nådde til Soria Moria slott. Drømmen ble til virkelighet!

Vi har vært heldige og dyktige i Norge. Naturen har gitt oss store rikdommer. Vi har mye kunnskap i landet vårt. Vi har gode naboer i et rikt, stabilt og godt organisert Europa. Dette gir oss muligheter til å gjøre drømmer om til 95 virkelighet. Vi kan tørre å tenke stort. Vi kan stå ved inngangen til et rikt kapittel i landets utvikling. Vi kan skape et av de mest vellykkete inkluderende fellesskap verden har sett.

Dette er et stort samfunnsprosjekt som vi alle må arbeide med og være sammen 100 om.

Dette må vi lykkes med.

Vi skal ta hele landet i bruk. Hvis vi får brukt alles evner bedre får vi gjort mer i 105 Norge, og vi blir et varmere samfunn. Mange som i dag faller utenfor kan få se at det er bruk for dem. Dikteren Jan Magnus Bruheim sier det slik:

Den mannen ber tyngste børi

110 Som ingenting har å bera

Norge har store muligheter til å bidra til fred, mer rettferdighet og til å lindre nød. Under en reise i Asia nylig så jeg flere sider ved vårt internasjonale engasjement som vi har grunn til å være stolte av - ja, som vi lykkes med.

115

I Pakistan besøkte vi jordskjelvofre i fjellområdene. Over 70 000 mennesker døde da bakken skalv en morgen i oktober. Flere millioner ble husløse. Jeg møtte en mor der høyt oppe i fjellene. Da jordskjelvet rammet måtte hun ta det umulige valget om hvilket barn hun skulle redde da huset raste sammen over familien. Spedbarnet klarte hun å få ut. Toåringen ble igjen. Så brutalt kan livet være. I en flyktningeleir hørte jeg begeistrede barnestemmer fra et telt. Der var det skole. Midt i nøden lærte ungene engelsk. Det strålte livsglede av disse småbarna. De var i gang med framtiden.

120

125 Norge har sterke, erfarne hjelpeorganisasjoner og et dyktig utenrikskorps som er med og gjør en innsats for disse menneskene. Mange av dere har i året som gikk bidratt sterkt til at hjelpeorganisasjonene har hatt penger til å hjelpe mennesker.

130 I fjor rammet katastrofen også mange nordmenn. Det gir nærhet til plikten til å hjelpe. Under et møte i India i desember la vi fram Norges satsning på at alle barn i verden må bli vaksinert. Det handler om redde millioner av småbarn fra å dø. Her er Norge allerede ledende i verden. Innen 2015 vil vi ha reddet ett barn for hver eneste nordmann, - fordi de er blitt vaksinert med norske bidrag.

135

Norske menn og kvinner i uniform gjør hver dag en heltemodig innsats for menneskers trygghet, som for eksempel våre soldater i Afghanistan. Særlig kvinner og barn kan være tryggere på gatene i Kabul fordi de norske styrkene passer på.

140

Noe av det som gleder meg, og som gjør meg stolt er når statsledere i andre land skryter av norske soldater. Og det skjer ofte.

I kveld vil jeg hilse til alle nordmenn i utlandet. Og rette en særlig takk til de mange som arbeider i fredens og solidaritetens tjeneste.

145

150 I året som gikk markerte vi at det har gått 100 år siden unionen med Sverige ble
oppløst og Norge ble en fullt ut selvstendig stat. Vi har feiret at det er 100 år
siden vi igjen fikk vår egen kongefamilie.

155 I kveld vil jeg gi uttrykk for den takknemlighet vi føler overfor kongefamilien
for 100 års trofast tjeneste for folk og for land. Kongefamilien er i ferd med å bli
en tallrik familie. Det gleder også vi oss over. Vi ønsker dem alt godt i det nye
året

160 2006 kan bli et godt år for Norge. Det er olympisk år, og over store deler av
verden vil man legge merke til Norge. 2006 er også året hvor vi minnes at det er
100 år siden dikteren Henrik Ibsen døde. Det vil merkes, ikke bare i Norge, men
i mange andre land. Denne store kunstneren tok opp kontroversielle tema som
er like aktuelle i dag. Som land kan vi lykkes på så mange ulike plan.

Hver og en av oss har seire som venter.

165 Det skal bli mer rom for store drømmer.

Godt nytt år!

170 **Kilde**
http://odin.dep.no/smk/norsk/aktuelt/taler_artikler/taler_statsmin/001001-090870/dok-bn.html

Emner
Nyttårstale

175 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/den-norske-drommen>

180

185